

(א) [בס"א: דוכלא],
 (ב) [שנת קכא: ימות קב-
 גיטין לו: מ"ק כו: א, ע"ז
 כה, ד] [ג"ל ולא],
 (ס) [רש"א, ו] [שם ד"ה
 ופרין], (ז) [וע"מ מוס' זבחים
 יג: ד"ה דיקא מנין],

תורה אור השלם
 1. פי בצל ההקב"ה בצל
 הקסוף ויתרון דעת
 ההקב"ה תתקן בעליה:
 קהלת ז' יב

הגהות הב"ח

(א) גמ' מלי מקמי
 נשלח מליה ונשיבנהו
 קמיה וניהיט ובי הא
 דרב הוה בניה דר"י
 כי שלחיה למלכה
 ושרי קמיה והיה אמר:
 (ב) וילקבניהו כי
 קמי בשפשת דרכי
 ער תריסק ידמי שח
 לכתר הכי נפקינהו
 ונקליטהו: (ג) שם גומת
 דהנח ואחסו: ועוד:
 (ד) שם אי מנכריכא מאי
 אמרה ליה אשבע לי
 לאלהא דישאל לה
 מגליה אשבע לה לאלה
 דישאל לה מגליה גילא
 ליה נפק דרשה כי לאלה
 דישאל הוא דלא מגליה
 הא לעמא דישאל מגליה:
 (ה) שם למעוטי מאי לאו
 כ"ל ומי מאי ממחן:
 (ו) שם לא אהרי קמייתא
 ל"ל ומי דרשא ממחן:
 (ז) רש"י ד"ה ור' יוחנן כי
 במחנה ע"ז. י"ב ע"ש דף
 כח ע"א: (ח) תוס' ד"ה
 ה"ג וכו' מפשי במחנה אחד
 יש ה"ג מסתברא שאינו
 נשאר במסקנא ופי' ההב
 גמ' יש ה"ג מסתברא:

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

פד.

עין משפט
 נר מצוה

עה א מ"י פ"ב מהל' שנת
 הלכה ה סמג לאלוף סה
 טו"ע ז"ח ס"י שנה
 ספ"ג ג:

לעוי רש"י

פוטו"ש. חולדה.
 בני"ל [פניני"ל].
 נוצה של כף או זב.
 פוטו"ר. מער.
 אישטורנגלוין.
 דלקת שקדים.
 בוי"ן מלני"ט.
 דלקת שקדים מוגלתית.

רבינו הנגאל

ועוד א"ר מתיא בן חרש
 החושש בפיו מטילין לו
 סם בשבת מפני שהוא ספק
 דוחה את השבת. ר' יוחנן
 חש בצפרינא, פ"י כאב
 השינום, עבדא ליה ההיא
 מטרוניתא סמא יום חמישי
 וערב שבת, א"ל בשבת
 מאי אמרה ליה לא צריכת,
 ואי איצטריכא מאי,
 אמרה ליה אישבע לי
 דלא מגליה, אישבע לה
 אלהי ישראל לא מגלינא,
 והוה נקיט בליביה בשעת
 שבועתו דלעמו ישראל
 מגלינא. ובתר דאודעה
 ליה, אודעה הוא דלא
 הות לין שבועתו אלא
 דלא מגלינא לאלהי ישראל
 אבל מגלינא לעמו ישראל.
 א"ל ר' חייא בר אבא
 לר' יוחנן כמאן כר' מתיא
 בן חרש דשרי להטיל
 סם בפיו בשבת. א"ל
 ר' יוחנן בהחושש בפיו
 מטילין לו סם בשבת דביר
 הכל היא ולא באחרת
 שחולקין. נימא מסייעא
 ליה לר' יוחנן הא דתניא
 מי שאתו ירקון מאכילין
 אותו בשר חמור, מי
 שנשכו כלב מאכילין אותו
 מחצר כבד שלו, והחושש
 בפיו מטילין לו סם בשבת
 דביר ר' מתיא בן חרש,
 וחכ"א באלו אין בהן
 משום רפואה, באלו לאו
 למעוטי סם, דסם אית ביה
 רפואה, ודחי לא למעוטי
 הקות הרם לסרוגכי ולא
 עמדה.

הכי נמי מסתברא שלשה דברים בו'. ריב"ז ל"ג הכי נמי מסתברא
 אלא הכי גרים תא שמע שלשה דברים משום דמאי אולמיה
 דהא מהא דאייתי כבר ונראה לי דשפיר מייית דצרייתא קמיייתא לא
 מיתני דה מקיז דס לסרוגכי ולהכי הוי דוחק הא דמוקמין למעוטי
 מקיז דס לסרוגכי מה שלא הוזכר בה
 אצל מהא מיייתא שפיר מאי לאו באלו
 אחרתי דסיפא דסליק מינה קאי
 ולמעוטי מקיז דס לסרוגכי דקא
 תני רישא ואי (שמח) משום דכלל
 דוכתא נשאר הכי נמי מסתברא
 שציל זה אין למוחקו דפרק קמא
 דקידושין (כו: ג) גזי מעשה (ה) צמדוני
 (אחד) יש הכי נמי (ו) [מסתברא] שאינו
 נשאר וזפרק הוצב (צבא מיעטא דף
 מו: א) יש [ג"כ] הכי נמי מסתברא
 שאינו נשאר צשמעתא דמטבע אין
 נעשה חליפין לפירוש רש"י: אלא

למקטליה בדבר הנזרק תניא כוותיה דשמואל
 כשהורגין אותו אין הורגין אותו אלא בדבר
 הנזרק דחייף ביה מסתכן דנכית ליה מיית
 דחייף ביה מסתכן מאי תקנתיה נישלח
 מאניה (ה) ונידהיש רב הונא בריה דרב יהושע
 חף ביה חד מינייהו בשוקא שלחינהו למאניה
 ורהיש אמר קיימתי בעצמי והחכמה תחיה
 בעליה דנכית ליה מיית מאי תקנתיה אמר
 אב"י נתיי משכא דאפא דדיכרא (ו) וניכתוב
 עליה אנא פלניא בר פלניא אמשכא
 דאפא דיכרא כתיבנא עלך כנתי כנתי קלירוס
 ואמרי לה קנדי קנדי קלורוס יה יה ה'
צבאות אמון אמון סלה ונשלחינהו למאניה ולקברינהו בי קברי (ו) עד
 תריסר ירחי שתא ונפקינהו ונקלינהו בתנורא ונבדרינהו לקטמיה אפרשת
 דרכים והנך תריסר ירחי שתא כי שתי מיא לא לישתי אלא גבובתא
 דנחשא דילמא הוי בבואה דשדא וליסתכן כי הא דאבא בר מרתא
 הוא אבא בר מניומי עבדא ליה אימיה גובתא דדהבא (ז) ועוד אמר
 ר' מתיא: "ר' יוחנן חש א בצפרינא אול גבה דההיא מטרוניתא עבדא ליה
 מלתא חמשא ומעלי שבתא אמר לה בשבת מאי אמרה ליה לא צריכת אי
 מצטריכנא מאי אמרה ליה אישבע לי (ח) דלא מגליה אישבע לאלהא
 דישאל לא מגלינא נפק דרשה בפירקא והא אישבע לה לאלהא דישאל
 לא מגלינא הא לעמו ישראל מגלינא והא איכא הלול השם דמגלי לה
 מעיקרא מאי עבדא ליה אמר רב אחא בריה דרב אמי מי שאור שמן זית
 ומלח רב ימר אמר שאור גופיה שמן זית ומלח רב אשי אמר משחא דגדנא
 דאווא אמר אב"י אנא עבדי לכולהו ולא איתסאי עד דאמר לי הווא טייעא
 אייתי קשייתא דיתא דלא מלו תילתא וקלינהו בנורא אמרא חרתא ואדריק
 בכבי דריה עבדי הכי ואיתסאי ממיא הוה מחמימי חמימי דהימי ומשיוורי כסא
 דהרסנא ומאי סימניה כד רמי מידי בכביה ואתא דמא מבי דרי רבי יוחנן כי הש
 בצפרינא עבד הכי בשבתא ואיתסי ורבי יוחנן היכי עבדי הכי אמר ר"ג בר
 יצחק שאני צפרינא הוואיל ומתחיל כפה וגומר בבני מעיים אמר ליה רב חייא
 בר אבא לר' יוחנן כמאן כר' מתיא בן חרש דאמר החושש בפיו מטילין לו סם
 בשבת א"ל שאני אומר בזו ולא באחרת לימא מסייע ליה מי שאתו ירקון
 מאכילין אותו בשר חמור מי שנשכו כלב שומה מאכילין אותו מחצר כבד שלו
 והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת דביר ר' מתיא בן חרש וחכ"א באילו אין
 בהם משום רפואה באלו למעוטי מאי (ט) מאי לאו למעוטי סם לא למעוטי מקיזין
 דם לסרוגכי ה"ג מסתברא דתניא שלשה דברים א"ר ישמעאל בר' יוסי ששמע
 משום רבי מתיא בן חרש מקיזין דם לסרוגכי בשבת ומי שנשכו כלב
 שומה מאכילין אותו מחצר כבד שלו והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת
 וחכ"א באילו אין בהן משום רפואה באילו למעוטי מאי לאו אתרתי
 בתרייתא ולמעוטי דרישא לא אתרתי (י) דרישא קמיייתא ולמעוטי דסיפא
 תא

כל צטעה מאכילין אותו מחצר כבד שלו והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת וחכמים אומרים
 למעוטי מאי לאו אתרתי בתרייתא ולמעוטי דרישא לא אתרתי דרישא ולמעוטי דסיפא:
 מ"ש

למקטליה כדבר הנזרק. למ"ד רוח רעה שורה עליו לא יקרב
 אלא להרגו צדיקים אלא זורק צו חן או סכין והורגו: דחייף ציה.
 המתחך צו: דנכית ליה. שהכלב נושכו: נישלה למאניה. יפשיט
 בגדיו: משכא דאפא. הוא הכצבע ובלע"ז פוטו"ר: דאפא דיכרא.
 כצבע זכר: בגובתא דנחשא. על ידי
 קנה של נחשת: דילמא הוי לצבואיה
 דשד. שקפן מן הכלב עליו ומסתכן:
לפידנא. חולי השיניים והמניעים
 ומתחיל צפה וגומר צבני מעיים
 ומסוכן הוא: מטרוניתא נכרית היתה:
עבדא ליה רפואה חמשא ומעלי
שבתא. יום ה' צבנת וע"ש: והאיכא
חולו השם. שהיא סכורה שעבר על
 שבעמו: דמגלי לה מעיקרא.
 מההיא שעתא גלי לה לא נצבעתי
 לך כי כך אחרתי: משחא דגדנא
 דאווא. שומן מוח עלם קטן שבראש
 כנף העוף שקורין כני"ל סכה אותו
 על דלעיו: קשייתא דויסי גרעיני
 ויתסי: דלא מלו סילתא. שלא הביאו
 שליש: אמרא חדתא. על מר חדש
 שקורין פשו"ר: ודניק כנדי דדריה.
 הדבק בשורת השיניים: ממאי הוי.
 על ידי מה צל החולי הוא: מחמימי
חמימי דחייט. האוכל פת חמה יותר
 מלחי: כסא דהרסנא. דגים מטונגים
 עם הקמח צמנן שלהן: שיורי. שעבר
 עליו הלילה: מאי סימניה. של אותו
 חולי: כד רמי מידי כנדיה. כשנתן
 כלום צבניו זכ הדם משורת שיניו:
ורבי יוחנן היכי עבדי הכי וכו'. לא
 גרסינן לה הכא אלא צמסכת ע"ז (י):
כמאן עבדי ר' יוחנן. לתת סם
 אייתי קשייתא דיתא חולי דקאלמר
 לה אי מנכריכא מאי: שאני אומר
 צו. מודים לו חכמים שהיא רפואה
 ז' לו כלב שומה צחצר כבד שלו:
ירקון. חולי שפניו מוריקות: הכי
גרסינן וחכמים אומרים באלו אין
בהן משום רפואה באלו למעוטי מאי
 לאו למעוטי סם. והכי קאלמר ליה
 בשתיס הראשונות אין זו רפואה
 גמורה לעבור עליהן דבר מורה
 ולמעוטי סם דיש צו משום רפואה:
לא למעוטי מקיזין דם לסרוגכי
 בשנת לעולם אכולי הנך פליגי ומאי
 באלו משום דשמעהו לר' מתיא דאמר
 אחרתי אחריתי: לסרוגכי. חולי ששמו
 אשטרנגליו"ן הוא צו"ן מלגט ובההיא
 מודה ליה: ה"ג הכי נמי מסתברא
 דתניא שלשה דברים אמר רבי אלעזר
 בן עזריה משום ר' מתיא בן חרש
 מקיזין דם לסרוגכי בשבת ומי שנשכו
 באלו אין בהם משום רפואה באלו

